

Finansministeren

Stortingets presidentskap
Ekspedisjonskontoret
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref
11/5150 OBS

Dato
9 .12.2011

Spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 369 fra representanten Ketil Solvik-Olsen vedrørende dynamisk skattepolitikk

Jeg viser til brev av 1. desember 2011 fra Stortingets president vedlagt spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 369 fra stortingsrepresentanten Ketil Solvik-Olsen til finansministeren.

Spørsmål:

Under finansdebatten i Stortinget angrep statsministeren en "dynamisk skattepolitikk" som ingen i Stortinget fører, men som angivelig mange land har ført - at lavere skattesatser øker statens inntekter. Statsministeren tillegger også "dynamisk skattepolitikk" stort ansvar for gjeldskrisen. Kan finansministeren legge frem statsministerens dokumentasjon over hvilke land statsministeren sikter til, og hvordan BNP, skattenivået og -inntektene har endret seg som følge av en "dynamisk skattepolitikk"?

Begrunnelse:

FrP tror lavere skattesatser kan øke BNP, men det vil trolig kutte statens inntekter. Det forutsetter vi også i vårt alternative statsbudsjett. Balanse i budsjettene forutsetter dermed at offentlige utgifter holdes under kontroll. Utfordringene i mange EU land skyldes i stor grad økte offentlige utgifter uten tilsvarende økte inntekter, uavhengig av skattenivå i det enkelte land. Skattenivået varierer jo betydelig i de ulike EU landene som er rammet. Men siden statsministeren åpenbart mener det motsatte, så hadde det vært nyttig for den videre samfunnsdebatt å få dokumentert hans påstander.

Da statsministeren snakket om dynamisk skattepolitikk sa han "Det handler om at det er mange land som har trodd det Fremskrittspartiet fortsatt tror, nemlig at ved å redusere skattesatsene kan man få økte inntekter." For det første er det en upresis gjengivelse av FrPs tilnærming. Riktignok illustrerer Laffer-kurven teoretisk at skattenivå som er helt feil kan gi økte inntekter ved å bedre tilpasse skattesatsen. FrPs alternative statsbudsjett har derimot ikke forutsatt at skatteinntekter skal økes som følge av skattelettelse, men vi har lagt inn dynamiske effekter som tar hensyn til at økt disponibel inntekt hos husholdninger næringsliv

forbrukes/investeres fremfor å spares i madrassen.

I denne debatten må det også skilles på om man snakker om samfunnets inntekter (BNP) eller bare statsbudsjettets inntektsside. FrP forsvarer skattelettelse fordi vi tror det styrker BNP og dermed total velferd, ikke fordi vi tror det øker skatteinntektene totalt sett.

Det vises forøvrig til Samfunnsøkonomen nr 4, 2010: "Selvfinansiering er naturligvis nært beslektet med den såkalte Laffer-kurven. Laffer-kurven er en omvendt U-formet kurve for sammenhengen mellom skattesats og skatteinntekter, når skattesatsen måles langs den horisontale akse og skatteinntektene måles langs den vertikale. Når skattesatsen er 0 er det (naturligvis) ingen skatteinntekter, men det er det heller ikke når skattesatsen er 100, siden ingen vil arbeide når det offentlige legger beslag på hele inntekten. Mellom en skattesats på 0 og 100 vil den omvendte U'en nå et toppunkt som identifiserer skattesatsen som gir maksimalt med skatteinntekter. For skattesatser til venstre for toppunktet vil myndighetene kunne øke skattesatsene og øke skatteinntektene, mens for skattesatser til høyre for toppunktet, vil en med en reduksjon i skattesatsen oppnå økte skatteinntekter."

Svar:

Statsministeren trekker i finansdebatten frem USA under Bush-administrasjonen som et eksempel på et land som har ført en *dynamisk skattepolitikk*.

I Bush-administrasjonens første år ble det gjennomførte betydelige kutt i skattene. De to viktigste reformene var:

- Economic Growth and Tax Relief Reconciliation Act (2001)
- Jobs and Growth Tax Relief Reconciliation Act (2003)

Formålet med skatteuttene var å fremme økonomisk vekst. Bush-administrasjonen hevdet også at skattereduksjonene bidro til å øke skatteinntektene, noe sitatene fra president Bush nedenfor illustrerer:

"One of the interesting things that I hope you realize when it comes to cutting taxes is this tax relief not only has helped our economy, but it's helped the federal budget. (...) You cut taxes and the tax revenues increase."¹

"Some in Washington say we had to choose between cutting taxes and cutting the deficit. (...) that was a false choice. The economic growth fueled by tax relief has helped send our tax revenues soaring."²

Før skattelettene til Bush-administrasjonen ble vedtatt anslo Congressional Budget Office (CBO) at det føderale budsjettoverskuddet gradvis ville stige fra 2,4 pst. av BNP i 2000 til 5,3 pst. av BNP i 2011.³ I løpet av få år var det forventede budsjettoverskuddet snudd til et budsjettunderskudd. En viktig årsak til dette var skatteuttene. Congressional Research

---

¹ President Discusses 2007 Budget and Deficit Reduction in New Hampshire, 8. februar 2006, URL: <http://georgewbush-whitehouse.archives.gov/news/releases/2006/02/20060208-7.html>

² President Bush Discusses Mid-Session Review, 11. juli 2006, URL: <http://georgewbush-whitehouse.archives.gov/news/releases/2006/07/20060711-1.html>

³ CBO (2001): The Budget and Economic Outlook: Fiscal Years 2002-2011, URL: <http://www.cbo.gov/ftpdocs/27xx/doc2727/entire-report.pdf>

Service har beregnet at en avvikling av Bush-skattelettene over tid ville halvere det føderale budsjettunderskuddet.⁴

Det ser heller ikke ut til at skattelettene til Bush-administrasjonen har fremmet økonomisk vekst i USA. Veksten i USA har vært svakere i årene etter skattelettene enn før skattelettene, jf. tabell 1.

Tabell 1: Inntektsskatt for personer, budsjettbalanse og BNP vekst. USA. 1990-2008

	Inntektsskatt for personer Prosent av BNP	Budsjettbalanse Prosent av BNP	Volumvekst i BNP Prosent
1990	10,1	-1,0	1,9
1991	9,7	-1,4	-0,3
1992	9,5	-2,4	3,4
1993	9,6	-1,7	2,9
1994	9,6	-0,3	4,1
1995	9,9	0,2	2,5
1996	10,5	1,1	3,8
1997	11,0	2,3	4,5
1998	11,6	3,4	4,4
1999	11,8	3,4	4,9
2000	12,3	3,9	4,2
2001	11,9	1,6	1,1
2002	9,8	-2,0	1,8
2003	8,9	-3,1	2,5
2004	8,8	-2,7	3,6
2005	9,5	-1,4	3,1
2006	10,1	-0,3	2,7
2007	10,6	-1,0	2,1
2008	10,0	-4,7	0,4

Kilde: OECD

Jeg viser også til mitt svar på skriftlig spørsmål til besvarelse nr. 375 fra representanten Kenneth Svendsen.

Med hilsen

Sigbjørn Johnsen

⁴ Hungerford, Thomas L. (2010): The Bush Tax Cuts and the Economy, Congressional Research Senter, URL: <http://www.fas.org/sgp/crs/misc/R41393.pdf>

